

GYOMA-ENDRŐD

VIDÉKE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nádudvary Mihály
könyv- és papírkereskedésében
Gyoma, Endrődi-ut
Telefon 15.

Keresztény politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 1920 K
Fél évre . . . . . 960 K
Negyed évre . . . . . 480 K
Amerikába 1 évre 2 dollár.

A politika hírei.

Magyarok a prágai konferencián.

E hét elején nyílt meg Prágában az interparlamentáris konferencia, amelyen 20 állam képviseltette magát, köztük Magyarország is. A kongresszust Benes nyitotta meg hosszabb beszéddel, beszéde végén üdvözölte a magyar delegációt, mint akik először vettek részt a konferencia munkálatain. Huszár Károly és Hegyeshalmi Lajos köszönetet mondtak a magyaroknak mondott üdvözlétért, mire Benes kijelentette a magyar képviselő előtt és biztosította őket arról, hogy beszédének a magyarokra vonatkozó részét oly komolyan gondolta is, mint amily komolyan mondta.

Gazdák tiltakozása a földbirtok-novella ellen.

A gazdatársadalom vezetői nincsenek melegek a földbirtokreform kezdetével, azt tartják, hogy novella súlyos veszelmeket rejt magában, igyekeztek a kisgazdákat is meggyőzni arról, miszerint annak erőltetésével csak egy szélsőséges csoport politikai céljait támogatják. A tiltakozó memorandumot csütörtökön személyesen nyújtották át gróf Bethlen István miniszterelnöknek.

Gróf Bethlen István miniszterelnök hazakerkezett külföldi útjáról.

Az az önfeláldozó buzgalom, diplomáciai ügyesség, amit a miniszterelnök a külföldi útján kifejtett nem jár eredmény nélkül, mert vivmányok kell vennünk a zálogjogok ideiglenes felfüggesztését, valamint a külföldi kölcsönért vállalt garanciát. Beavattott helyen a jóvátételi bizottság döntését kedvezőnek tartják és a következő megjegyzést fűzik: „A mi megítélésünk szerint gazdasági talpraállásunk feltételei most már gróf Bethlen István kezében vannak.”

Gyoma község rendkívüli közgyűlése.

F. hó 23-án, szerdán délelőtt tartotta meg Gyoma község rendkívüli közgyűlést, amelyet ritka érdeklődés kísér. Az országos földbirtokrendező bíróság ugyanis revizió alá veszi mindazon birtokokat, amiket háború alatt szereztek és most már Gyomára is rákerült a sor és a bíróság végzése alapján a háború alatt az Iványi István által Pikó Bélától megvett ingatlan visszajuttatása iránti kérelem került tárgyalás alá.

A közgyűlést megelőzőleg már éles vita folyt minden vonalon s maga a képviselőtestület is komoly helyzet előtt állott, mert határozataival országos jelentőségű elvi kérdésben kellett döntenie.

A közgyűlés lefolyásáról alábbi tudósításunkban számolunk be.

Első pontja volt a közgyűlésnek a postások üdülő telep céljára a kincstárnak átengedett révlapos föld szerződésének névszerinti szavazásával való elfogadása. A közgyűlés egyhangulag fogadta el a javaslatot.

Farkas József és Sándor kérvényt nyújtottak be a községi előjárósághoz, hogy számukra a község a vályogvető gödrök között házihelyet engedélyezzen. Az udvar nélküli építkezést a képviselőtestület engedélyezte azzal, hogy 20 év múlva az emelendő lakás a község tulajdonába megy át s a legkisebb kihágás esetén a község területéről ki lesznek utasítva.

Az országos anya és csecsemővédő Stefánia szövetség békes megyei választmányának segély megszavazása iránti kérvényére a képviselőtestület 2000 K-át szavazott meg olyformán, hogy táncmulatók és mozielőadások után is díjat szed, míg az e célra szánt összeg az 50000 koronát el nem éri.

Molnár Albert pénztárnok és Vince Bálint ellenőr segély megállapítása iránti kérelmét a tanács

javaslatával szemben a közgyűlés nem fogadta el.

Nagyobb érdeklődést váltott ki a csudaballai iskola helyreállításának kérdése, amely indítványt dr. Pálka Pál és Ósapay György képviselők adták be. Az iskola épülete 4 éve lakatlan, lerongyolódott, tanító nincs, az ottani tanjai gyerekek száma 213 tankötelem 50 gyerekek, akik iskolába nem járhatnak, akikről pedig már a vármegye és a kir. tanfelügyelő leirata szerint is a beiskoláztatás tekintetében gondoskodni kell.

Répas Pál szerint ezt a kérdést nem lehet felfüggeszteni. Pétermann József főjegyző osztja a Répas Pál felfogását, azonban kijelenti, hogy a közpénztár állandó zavarban van, javasolja, hogy e célra sürgősen 4 mill. korona hitelt kérjenek a kultuszminisztertől s ezt a kérést szűkebb körű küldöttség útján személyesen közvetítsék.

Ezután következett a közgyűlésnek az ugynevezett Achillis sarka az országos földbirtokrendező bíróság végzése, a Pikó Béla által a háború alatt Iványi Istvánnak eladott ingatlan visszajuttatása iránti kérelem tárgyalása. A képviselőtestületi tag urak azonban itt meglehetősen gyengének, vagy mondjuk finomabban, „gyengéd”-nek bizonyultak. Nem akartak ártani se az egyiknek, se a másiknak. Határozni akartak úgy, hogy a kecske is jöjjakjon, a káposzta is megmaradjon, aztán határozatok az öreg mese szerint, hogy majd a következő gyűlésen fognak határozni.

Arról volt szó, hogy Pikó Béla és örökös társai visszaigénylik azt a 85 hold földet, amit Iványi István a beadvány szerint mint felmentett a háború alatt vett meg. A képviselőtestületnek nyilatkozni kellett volna arról, hogy milyen körülmények között történt az eladás, az elért vételár megfelelt-e az akkori viszonyoknak és fenforognak-e a

Pikó Béla által felhozott méltánylást érdemlő körülmények? És hogy a kérényben foglaltak megfelelnek-e a valóságnak?

Pétermann József főjegyző felvette a kérdést, szigorúan ragazkodva az OFB. rendelkezéséhez, indítványozta, hogy az ügy teljes ismertetése után vita nélkül szavazzon ki-ki meggyőződése szerint, minden befolyástól mentesen a fenti kérdésekre.

Dr. Pálka Pál indítványt tett, hogy a közgyűlés határozata mellé a járási gazdasági felügyelőségtől szakvélemény szerzessék be.

Kató Lajos törvénygyarazata után Vincze Endre javasolja, hogy a 91 szakasz alapján az lánviaktól megváltandó birtoktest az OFB. által azoknak parcelláztassék ki, kik a törvény szerint első sorban ellátandók földdel.

Hartenstein Ignác pontos számszerű adatok kimutatását kéri, amit a közgyűlés is elfogadott azakkal, hogy a gazdasági felügyelő szakvéleményét szerezzék be s azt egy legközelebbi közgyűlésen terjessék elő.

Ez a közgyűlés előre láthatólag a jövő hét végén lesz megtartva. Ezzel az elődázással az ügy mindenesetre el van mérgecsitve.

Gyógynövénygyűjtés Gyoma-Endrőd környékén.

Amikor orvosaink az általunk eléggé nem értékelhető tudással, jósággal és szeretettel gyakorolják nemes hivatásukat, adott esetekben gyógyszerárainknak olyan szerek kiadását is előírják, melyek tulajdonképpen mérgek, illetőleg ellenmérgek azokkal a mérgekkel szemben, amelyek az emberi szervezetbe jutottak. Ezek közül nem is egyet csak a növényvilágból tudunk beszerezni s ez a magyarázata annak, hogy a mérges növényeket nemcsak gyűjteni, de termelni is kell.

Mivel az a tapasztalat, hogy vidékünkön a mérges növények megkülönböztetése nem eléggé határozott a köztudatban és ez a körülmény előreláthatóan az a gyűjtésnél tévedésre adna alkalmat; indokoltnak látszik, hogy legalább a legfontosabb három gyógynövénynek tisztázjuk a nevét.

1. *Redősirom.* (*Datura Stramonium* L.) a. m. maszlag, csattanós maszlag, tüksédszűz, tövisalma, tölcéres bilindek, csudafű, pocafű, cigánygyogyoró, dögfű.

3. *Nadragulya.* (*Atropa Belladonna* L.) a. m. farkascseresznye,

farkasbogyó, bolondfű, ördögyszőlő.

3. *Beléndek.* (*Hyosciamus niger* L.) a. m. bolondító csalmatag, bilindek, disznóbab, csábítófű.

A felemlített három mérges gyógynövény botanikus értelemben vett leírására a helyszüke miatt sajnos nem lehet kitérni, de akiknek alkalmuk van ilyenek gyűjtésére és a növények megkülönböztetése az elnevezések alapján nem sikerült, azok a gyökerestől kiásvott virágzó növényvel keressék fel Fejér Lajos tanárt, ki ezekre vonatkozólag készséggel nyújt felvilágosítást.

A mérges növények kezelése körültekintést igényel és nem lehet eléggé a gyűjtők figyelmét felhívni arra, hogy addig étlenmühöz szájukhoz, ornyilásaikhoz, szemekhez ne nyuljanak, míg kezeiket lugal meg nem mosták és tiszta vízzel le nem öblítették. Ha e tanács mellőzése miatt mérgezési eset adná elő magát, a gyűjtőt azonnal forduljon orvoshoz.

Ingtatlanforgalom.

Gyoma községben.

1 hold 236 négyezögöl szántóját Dinya Imre és neje eladta Kurila Franciskának 200,000 koronáért, Faragó Károlyné Kruchió Mária eladta a Félhalmon lévő 4 hold 382 négyezögöl területű szántóját ifj. Kun Gergelynek 2.000.000 K-ért. Kruchió Róza eladta a Félhalmon lévő 5 h. 212 négyezögöl szántóját ifj. Kun Gergelynek 2.000.000 koronáért. Csapó Sára Szatmári Bálintné eladta 728 négyezögöl szántóját Csath Endrénének 300.000 koronáért. Körözi József és neje eladta 342 négyezögöl területű beltelkes házát H. Kovács Sándorné Kéri Rózáknak 80000 koronáért.

Endrőd községben.

Balázs Jánosné Binges Mária eladta 382 négyezögöl területű szántóját Polányi Józsefnek 40.000 koronáért. Dinya Mihályné eladta a Bánomdomb dűlőben lévő 491 négyezögöl területű szántóját Czikkely Jánosnak 112.500 koronáért. Banda Lajosné a Kiszely dűlőben lévő ház és szántóbeli 5 hold 465 négyezögöl területű ingatlanból a reá eső egynegyed részét eladta Hornok Mátéknak 600.000 koronáért. Papp Veron és Anna eladták 369 négyezögölös beltelkükből az őket illetett fele részét 700.000 koronáért Venszák edének. Márkbruter Linka eladta a 38 és 39 sz. a. házas beltelkeit Mihálynak 5.500.000 koronáért.

H I R E K

Szilánkok.

A BARÁTSÁG. A barátság a legnagyobb érzelmi kapcsolat az emberek között, ezen épül fel a nagy család, a társadalom. A barátság jelentőségét az Ember tragédiájában Madács kálán is kiemeli, sulya, jelentősége az emberi életre feltétlenül kiható, fundamentuma a megértésnek, a hiánya erdő oka minden egyenlenségnek. Ezt a jelentőséget minden kultúrán felismeri, csak nem tartja be, érezzük, látjuk ezt a Kisfalusi társadalmak egybekapcsolódásában, ahol a hasonló értelmi fokon álló ember nem, hogy barátja volna egymásnak, hanem nyílt, vagy ami még terhelőbb, titkos ellensége. Az általános nívóvaltségek kezeit kivül maradtak innen vannak a példát, az irányítást, a gondolatot, de hogyan, mikor két ugynevezett intelligens ember se veszi le egymás előtt a kalapot? A pelyhildt egyéni hiúságok büszke virágaiával övezik maguk azok, akik vezetésre hivatottak, s nem veszik észre, hogy minden közérdekű eseményen szemben izoláltak állnak. Így marad aztán a konzolidációra hivatott minden munka meddő, mert a kultúr elvezésre szánottartó ember egy se barátja egymásnak, hanem ellensége és egész kultúrtevékenység az egymás lekicsinylésében merül ki.

Javaslat.

Ha vártad ezt a megnyilatkozást
Ez égien mély érzésfakadást,
Ha nem prázis el, holnap ujra jössz,
S egy árnyalattal mélyebben köszönsz,
Akkor tudom, hogy mint Tégedet én,
Megéreztléd lelked égén.

Ha nem vártad e megnyilatkozást,
Ez égien mély érzésfakadást,
Há elpirulsz, hűt többé nem jössz el,
Egymáshoz többé nem leszünk közel,
Ha így történe, tovább áldalak,
Mert szép voltál és mert akartalak.

Garai Imre
—923—

Cimadományozás. A kormányzó a népjóléti miniszter előterjesztésére a közegészségügy terén szerzett érdemei elismerésül dr. Bartha Gusztáv gyomai orvosnak a magyar királyi egészségügyi tanácsosi címet adományozta.

Tóth József körösladányi ref. lelkész súlyos természetű lábfejérből felépült úgy, hogy hivatali teendőit maga végzi.

Ismét drágább lett a cukor. A cukor, ez a fontos közszükségleti cikk, ami a szegény ember számára máris megközelíthetetlen volt, a Hitelbank jóvoltából ezen a héten ismét hatvan koronával emelkedett. Egy kilogramm cukor ára most már 1460 korona.

Ha szép és jó lisztet akar cserélni, csakis a

Tiszamalomba

menjen, mert ott minden

100 kgr. buzaért 18 kgr. szép nulláslisztet, 49 és fél kgr. kenyérlisztet és 21 kgr. jó korpát adnak.

Krónika.

*Forgalom, forgalom
Te nagy forgó valami
Napi forgalomban
Téged mindig hallani.*

*Forgalomba hoztak
És már ez is forgalom
S ez a forgalódás
Általános borzalom.*

*A neved forgalmi
De a főnév az adó
Tudja a teremő
Hány percentre dagadói.*

*S alá esik minden
A mi forgalomba van,
A forgalmi főnök
Mikor szolgálatba van.*

*Aki forgolódik
Szép asszony vagy lány körül
Ez a forgalódás
Már adó alá kerül.*

*Egy nagy kérdés maradt
Én előttem tit csupán,
Ki fizet forgalmi
Majd a forgószél után?*

—ő.

Tanfelügyelői látogatás Körösladányban. Vármegei kir. tanfelügyelő f. hó 17 és 18-án körösladányban tartott szemlést az iskolák felett. A tanulók előhaladásával minden tekintetben megvult elégedve és a tanítói kar ambiciós munkájáról nagy dicsérrel emlékezett meg.

Dr. Artimovits szabadságon. Dr. Artimovits Gábor a gyomai járásbírószá vezető bírāja hosszabb szabadságra ment, szabadságidejére dr. Pásztor Imre békéisi járásbíró lett kihelyezve, aki e héten már át is vette a járásbírószá vezetését.

Jótekonysági ügyek. A belügyminiszter egy évre terjedő időtartamra gyűjtést engedélyezett a József főherceg tüdővédek gyulai szanatóriuma javára. A helybeli vezetőség a gyűjtés kérdését úgy oldotta meg, hogy a cél érdekében egy szanatóriumi napot rendez az Erzsébet ligetben. Pétermann József főjegyző csütörtökön délután értekezletre hívta egybe a szanatórium gyomai tagjait és a Stefánia egyesület bevonásával egy bizottság küldetett ki, mely egy tervezetet dolgoz ki egy kerti népünnepegy megtartására. Itt említjük meg, hogy a tanácsülés a tüdővédek javára 2000 koronát hozott javaslatba.

Felhívás a juhtartó gazdákhöz gyapjutermsük elnyűs feltételek melletti értékesítésére. A Vitézek Mezőgazdasági Szövetkezete (Budapest I. Királyi vár) az érdekeltek tudomására hozza, hogy folyó üzletkörébe a gyapjagyűjtést is beiktatta.

A fenti szövelevezet Békés vármegye területén értékesítésre kerülő gyapjutermsék leköltésére illetőleg megvételére. A Békés-Arad vármegyei Vitézi Székkapitányságnak adott felhatalmazást. A fenti székkapitányság tudomásul adja, hogy minden mást történő leköltés esetén költével kiállítás kötelezettséggel a Vitézek Mezőgazdasági Szövetkezete azonnal a vételár 60%-át adja kamatmentes előlegül, míg a vételár fennmaradó hátralékos részét a végleges átvételkor fizeti kézhez. Amennyiben uradalom vagy gazdák nagyobb tételek költének le, úgy még ennél is magasabb %-ot kérhetnek kamatmentes előlegként. Az eladni szándékosok személyesen, vagy levében az érkeztéstől számított két napi optio mellett tegyék meg árajánlataikat Békés-Arad vármegye Vitézi Székkapitányánál Gyulán.

Dr. Temesváry Imre képviselő beszámolója Körösladányban. Dr. Temesváry Imre a Szeghalmi kerület nemzetgyűlési képviselője a pünkösdi ünnepekben tartotta beszámolóját körösladányban. Tiszteletére a Polgári kaszinóban bankettet rendeztek melyen körösladányi vezetők emberei közül is számosan jelentek meg. A banketten felköszöntött Gyökössi Dániel ref. s lelkész mondomt a tölle megszokott közvetlenséggel emlékezve meg arról az építő munkáról melyet Dr. Temesváry Imre a nemzetgyűlésen végzett.

Tolvaj család. Nagy Zsuzsanna, aki Szabó Benedek szolgálatában állott, nagyszalontai illetőségű és Timár Lajos, endrői lakos, akik a gyomai járásbírószá lettek átadva, munkaadójuktól 30 liter bort és különféle tárgyat loptak el, mintegy 8000 korona értékben.

Mozí. Essex grófia, nagy történelmi színjáték 7 felvonásban, bemutatja az Apolló-filmstúdió f. hó 27-én, vasárnap. A fejlődés csuespontján álló német filmművészet ismét egy ugynevezett „nagy film”-mel lepte meg a világot, melynek kitögástan, korhú, a legapróbb részletekig gondosan kidolgozott rendezése a német tudás alaposágát dicséri. — Az Angol birodalom történelme igen hálás és bő anyagot szolgáltat a mozivászon számára és a németek az érdem, hogy ezt az anyagot úgy tudják feldolgozni, ahogy az a mozi igazi céljának a legjobban megfelel. „Essex grófia”-ban van pazar kiállítás amely a szemet gyönyörködteti, van benne megkapó romantika és van eleven történelem, mely a valóság megdöbbentő erejével hat. — A szereplők mindegyike a filmyártás legnagyobb mestereinek sorából került ki. A két szerelmi rivalis: Erzsébet királynő és Ladi Rutland szerepét nem kisebb művészek játsszák, mint Eva May és Erna Morena.

Elszaporodtak a veszett kutyák. Nem csak Gyomán és környékén, de messzebb területeken is annyira elszaporodtak a veszett kutyák, hogy a budapesti pasteur intézet alig tudja már felvenni a betegeket. Emberben, jószágállományban

kiszámíthatatlan kárt okoznak, úgy, hogy a közigazgatásügyi hatóságoknak a legmesszebbelmenő intézkedéseket kellett megtenni. Így nem következtethetünk más, mint a kóbor ebek kiirtása. A kutyák éjjel-nappal megköve tartandók, mert ha szabadon vannak, még az udvaron is, feltétlenül kiírtják. Gyomán, Köröstarcsán, Orosházaán már is igen sok kárt okozott a gondatlanság, hiszük hogy a lakosság megérti a hatósági intézkedés komoly jelentőségét, amennyiben mindenkinek saját érdekéről is van szó.

Mennyi adót fizetett a vármegye a múlt hónapban. A vármegye közigazgatási bizottsága a főispán elnökele alatt a napokban tartotta ülést, amely a vármegye alispánjának a közállapotokat felelő terjedelmes jelentésén kívül több fontos ügyet tárgyalt. Le a pénzügyigazgatási jelentés az adófizetéssel nem igen van megelégedve. Az általános forgalmi adó helyszini ellenőrzése alkalmával a p. ü. igazgatóság tisztviselői Endrődön 4, Gyomán 5 esetben fedeztek fel nagyobb mérvű adóeltitkolást. Az összes bevétel volt a múlt hó folyamán adóban 274,841,716 korona. Az eredményen a p. ü. igazgatóság nincsen megelégedve, ezért a behajtások erőlyesebb foganosítását rendelte el.

Fellépett a sertésorbánc. Gyomán a hullátermen szórványosan fellépett a sertések között a sertésorbánc és emiatt a terület zár alá vétetett. Az egy éven aluliaknál az oltás még mindig használ, így a lakosság saját érdekében cselekszik, hisz sertésbe oltatja. A tehének között ugyancsak fellépett a lépfene. A hullátermen levő jószágok a gyomai vásárra nem hajtathatók fel.

A kőfuvarozás. A körösladányi országúthoz való kőfuvarozás amilyen serényen megindult, úgy abba is maradt, mert nem érkezik a kavics. A fuvarozás közérő kirendelésével történt, még pedig a hivatalos invokáció szerint szükség esetén csendőri karhatalommal. Ennek jogos volta cseppet sem tréfa és a másót napokon igekeztet is egyik iga a rákés utána a vasúthoz, csakhogy munkája nem akadt, mert nem érkezett kavics, sőt azóta sem érkezett. Ez az amiről meg kell emlékeznünk, mert a mai közigazgatási apparátus mellett, gazdasági munka idején, igen könnyű lett volna meggyőződést szereznit arról is, hogy anyag nem érkezett, a közmunka elmarad.

Az endrői köztisztviselők beléptek a közalkalmazottak országos szövetségébe. Az Endröd községi köztisztviselői és közalkalmazottak folyó hó 13-án Finta Albert községi főjegyző elnökele alatt ülést tartottak, amelyen megelhetési viszonyaikat tárgyalták és elhatározták, hogy anyagi helyzetük megjavítására csatlakoznak a Közalkalmazottak Országos szövetségéhez. Csatlakozásukat már be is jelentették a KASZ. nak.

Kész butorokat Vatay Gábor asztalos, Gyomán
állandóan raktáron tart
Elvállal és készít megrendelésre épület- és butor-asztalos munkát elsőrendű kivitelben.
Jó munka! Ipartelepe motorerőre berendezve. Szólid árak!

Kossuth Lajos-utca 737. szám.

Házasság. Szabó Zsuzsika (Gyoma) és Szántai Endre műépítész, (Budapest) székesfővárosi műszaki főfelügyelő f. hó 21-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Eljegyzés. Puskás Pál hentes f. hó 21-én tartotta eljegyzését Majoros Juliska urleánnyal. (Minden külön értesítés helyett.)

Műkedvelő előadás Körösladányban. A körösladányi iparos ifjúság műkedvelő gárdája pünkösdi másodnapján műkedvelő előadást rendezett, mely úgy agyagilag mint erőlködéssel a legényesebben sikerült. Színe került a Vörös sapka című népszimnő. E meglehetősen nehéz darab egyes szerepeit a szereplők oly tökéletesen alakították, hogy a színdarab messze kiemelkedett az eddig látott műkedvelői előadások közül. Különösen Kiss Margitka, Szabó Sándor, Jakuss István és Szijjártó Ferenc játékaik érdemelnek dicséretet. A rendezés nehéz munkáját és a szereplők betanítását Szijjártó Ferenc végezte kifogástalanul. Az előadás után tánc következett mely a reggeli óráig tartott.

A „Legujabb Divat”-lap megérkezett és darabonként 480 koronáért kapható Gyomán Nádudvari Mihály. Endrődön Vidócs Jenő és Körösladányban Cibulka Béla kereskedéseiben.

Majális Gyomán. A Gyomai elemi iskolás gyermekek majálisa kedvező idő esetén f. hó 29-én kedden délután fog megtartatni a népkertben, erre a szülők és érdeklődőket ezúton is meghívja a tantszék.

Mi égett le a Mária-radnai templomból.

Az erdélyi lapok hirt adtak arról, hogy a máriaradnai bucsujáró templom leégett. E hiradást sokan szószertint vették és tévesen azt a hirt terjesztették, hogy a templom teljesen leégett. A radnai tűz pusztítását e sorok írójának alkalma volt megnézni a megnyugtató közölköhetjük, hogy a templomnak csak a külső fedele égett le. Elégtek természetesen a torony fa ablakai is de a torony maga egyébként séretlen. A templom belsejében pedig egyáltalán nem látszik a tűz nyoma úgy, hogy a tűzvész után már bent a templomban zavartalanul végezték az Isteni tiszteletet. A templom mellé épített kolostor épülete azonban az emelet ablakáig leégett a püspöki terem és a szertételek szobái beomlottak. A kár természetesen leiben számítva horribilis összeget tesz ki, aminek fedezésére nagyarányú gyűjtések indultak meg az összes templomokban.

SPORT

Drogisták—GySC. 1:0 (0:)

Pünkösdi hétfőn a szimpatikus pesti Drogisták barátságos mérkőzést játszottak a GySC-vel. A nagyszámú néző közönséget szinte meglepte a játék, mert a tavaszi szezonban ilyen magas névű és fair mérkőzést nem látott. A GySC. bár egy góllal elvesztette a mérkőzést, semmivel sem volt rosszabb a legjobb formáját kihasználó Drogistáknál és csak a szerencsésen mult, hogy a győztes nem a GySC., hanem a Drogisták lettek.

Biró Malatinszky Lajos.

Békési ISE—GyIKTE 3:1 (3:1).

Vereséget szenvedett pünkösdi hétfőn a Gyikte is, aki a Bise-től kapott ki 3:1 gólarányban. A Gyikte egyetlen gólját Szilágyi rugta.

Csabai Előre komb.—GyIKTE 1—0

Pünkösdi vasárnapján játszott a fenti két csapat, melyet a csabaiak nyertek meg.

EMTK—MMTE 1—3 — EVTK komb.—GyIKTE ifj. 2—4.

Sorozatosa vereség érte az EMTK-t a pünkösdi ünnepek alatt, mely a tréner hiányában rejlik, mivel nincs aki szakszerűen vezényelje őket.

KAC ifj.—SzSE ifj. 1—0 (0—0).

A Körösladányi AC és a Szeghalmi SE ifjúsági csapatai játszottak barátságos mérkőzést, melyet a Kac 1—0 gólarányban nyert meg.

Mezőberényi Törökvs—GySC bajnoki mérkőzés lesz vasárnap az Erzsébetligeti pályán.

Apróhirdetések:

Papp Vazul ócskavaskereskedőnek van eladó bútordarabok, gazdasági és kerli származók, javított edények, egy nagy ponyva, egy lárogató, varrógép, szecskavágó, kerékpár és kerékpárralkatrészek. Ugyanott ócskavasat, tetet, ólomot, rongyot, törött és hasznavehetetlen géprezseket a legmagasabb napiáron vásárol. Cím: Gyoma, Dohány-utca 837.

Arverési hirdetemény.

A gyomai központi kaszinó helyiségei folyó év június, hó 14-én délután 3 órakor a kaszinó olvasótermében tartandó nyilvános árverésen folyó év október 1-től Hat évi időtartamra haszonbérbe fog adatni.

Bérlet tárgyát képezi a kaszinói két terem kivételével annak összes helyisége, tartozéka melléképületek.

A bérletre vonatkozó részletes feltételek az elnökségnél megszerezhetők példányonként 500 koronáért.

Kiküldési ár 600, azaz hatszáz arany korona (Harminc darab 20 koronás arany.)

Bánompézn 100.000 korona azaz egy százezer papír korona, vagy értékpapír, mely az árverés megtartása után 15 nap alatt egy évi haszonbéri összegre kiegyesítendő és biztosítékul szolgál. Készpénz vagy értékpapír helyett elfogadatik biztosítékul az elnökség által személyesen ismert, teljes vagyoni garanciával bíró egyén kezességére is.

A korlátlan italméresi jogot bérle köteles megszerezni, ha ezt nem tudná megszerezni úgy a kaszinó ismét meg bérle mint megbízott üzletvezető szerepel. Gyoma. 1923 május 18.

Kovács Lajos
elnök.

Öröletők figyelmébe!

Oláh Péterné Árpád-utcai gőzmalmtat újjászervele és megnagyobbítva ismét üzembe helyeztik. A buzaőrlet már a mai napon megkezdve mindenki a saját örleményét kapja. A kukorica örletését az új kövek megérkezése után azonnal megkezdjük.

Garantált tiszta és figyelmes kiszolgálás. A közönség szives pártfogását kéri
Bauernfeind Béla bérle.

A gyomai „Hangya” fogy. szövetségben

aratópálinka

38 fokos literenként 850 koronáért,

kéveköto manilla

bármilyen mennyiségben kapható.

Üzletvezetőt

és két tanulófiut keresek endrői üzletem részére. Jelentkezni Timár Lajos Endrőd-Gyomai Takarékpénztári könyvelőnél lehet.

Lábatlani darabos fehér mész

Olcso, kiadó.

Gyors és pontos szállítás.

Egyesült téglá- és cementgyár r. t.
Budapest, V. Deák Ferenc-u. 6.

Építési anyagok: Portland **cement**, darabos **mész**, éles **homok**, dunai **kavics**, elszigetelő **lemez**, **sodronyszeg** és cement **cserep** gyári árban **Grosz Zoltán** fa- és építési anyagok kereskedésében Gyoma. — Telefonszám 23.

A HOLT KÉZ

(„Monte Christo gróf” folytatása.)

Irta: *Dumas Le Prince.*

Fordította: *Malonyai János.*

(22)

Határozottan feléje fordult a szerencse kereké.

És mégis, volt valami Benedetto magatartásában és arckifejezésében, ami sehogy sem tetszett a bárónak. Nincsen, sohasincszen fellegtelen boldogság.

VI.

A Via Appia.

Benedetto olyan ámitán tudta előadni a báróné légből kapott szándékát, hogy Danglars vakon elhitte, bármit mesélt is neki az agyafurt szelhámos. Benedetto a következőket kóholta és találta a báró elé:

Danglars báróné szíve mélyéből megutálta az emberiséget és szilárdan eltökélte, hogy visszavonul a világ szinteréről. Am látva, hogy a férje koldus szegény, némi függetlenséget akart biztosítani s fölkérte Benedetto, hogy adja át neki az apuapendentei kis villa tulajdonjogáról szóló iratot, egyben némi tőkét is ajándékozott férjének a báróné, azt remélve, hogy a sokszoros üzleti érzékkel bíró báró kezében hamarosan megsaporodik a szerény tőke s biztosítani tudja majd egy üzleti élettől visszavonult bankár mindennapi szükségletét. Csak egy valami maradt homályos: Benedetto szerepe mindenben. A báró azonban ismerte a felesége szeszélyes kedvét és nem sokat tördődött vele, hogy mivel nyerte meg Benedetto annyira a bizalmát. A fő, hogy Benedetto az ő javát tartja szem előtt. Így hát nem is kérdezősködött sokat. Csak egyet nem tudott megérteni azt, hogy miért választottak számára ilyen elszigetelt, Rómától messzire fekvő házat. De ezen sem töprengt sokat és átadta magát az új lehetőségek, kilátások tervezetéseknek. Még egy hét sem telt el és az omlatag, elhagyatott villa új külsőt kapott, a kertből eltűnt minden giz-gaz, a butorlók letörölték az évs port, tűz pattogott a kandallóban és két cseléd állt az új uraság szolgálatára.

Benedetto néhányszor meglátogatta a bárót, aki őt mindenkor a lehető legnyájassabban fogadta. Egyik látogatása alkalmával nagy előkészületek közt találta a bárót. Ez közölte vele, hogy a következő napra várja legány látogatását.

— Oh — Cavalcanti ur, igazán nem tudom, hogy alkalmas lesz-e az ön titlél! . . . . Az a bizonyos párisi eset . . . Holnap ő itt lesz és — — —

— Ugy sem érnek rá holnap is ittmaradni. Jelenlétémmel azonban sokkal jobb tanácsal szolgálhatok.

— És pedig?

— Késztessen elő egy ágyat is egy helyő két, vagy három nappi ittálása esetére.

— Miféle hölgy számára?

— Há a leányának.

— Mit nem mond! Dehát varázsló ön?

Bizonyosan az az erkele, az a titokzatos holt kéz készítette elő mindent!

— Uram — kiáltott föl Benedetto parancsoló hangon, mely a báró ajkára fagyasztotta a gunyszoros mosolyt — ha ön tudná, hogy mit jelent a holt kéz, ha ismerné rettenetes, titokzatos küldetését, akkor minden ízében remegne tőle és elmenne tréfától a kedve!

E szavakkal Benedetto faképnél hagyta a bárót, akire mély hatást gyakorolt a fiatal ember hírtelen kedélyváltozása.

Benedetto a kertből kiérve, lóra kapott, a város felé vágatott, de nem ment be a kapun, hanem a városfal mellett a Via Appiáig került és a Cavalla-cirkusz közelében megállította lovát. Éjszaka volt, telihód világított s Benedetto kutató pillantással fürkészett valaki után a romok között. Rövidesen csakugyan előkerült egy gondosan beburkolódzott alak, akit két más fekete árnyék követett. Ez a két másik azonban az első intésre hátramaradt s a titokzatos alak Benedettohoz lépett.

— Peppinó?!

— Én vagyok, exelenciás uram!

— Teljesítetted utasításaimat?

— Minden kívánsága szerint történt, signor.

— Mit csinál Luigi Vampa?

— Titkos szenvedély marja, tiz napja hírért sem látták a katakombák körül. Bajtársaim morognak hűtlensége miatt, sőt közülök többen már megis szöktek, mert attól félnek, hogy a kapitány följelentette, elúrta a bandát. Vampa távollétében én parancsnokok, de alig maradtunk nyolcan. Megmaradt embereim is azon tanakodnak, hogy inkább a többiek példáját követik, ha a kapitány mihamarabb nem tér vissza. Vampa ugyanis kiürítette a kasszát és minden pénzt magával vitt. Nincs miből a szoldot fizetnem.

— Azzal ne legyen gondod, Peppino. És a hajó?

— Utra készen áll.

— Akkor szívesen az utasításaimhoz tartsd magad. Holnapután reggel öt órakor felhuzott a horgonyokat. Te otthagyd a katakombát, társaidat sorsukra bízod.

— Exelenciás uram, kár volna cserben hagyni őket. Rendkívül megbízható, tetteire kész mind a nyolc. Kitűnő legénység toborzódná belőlük. Tengert járt matróz valamennyi. Egy jó sző és habozás nélkül követik exelenciádat. Jöj-jön velem a tanyánkra!

— Látom, Peppino értelmes fickó vagy. Gyerünk, követlek!

— A katakombák bejáratához értek, keskeny lépcső vezet a föld alá a sötét bolthajtás alatt. Röttes fáklyaláng világította meg a hosszú folyosót, mely számtalan kanyargó után egy tágas földalatti terembe vezetett. Egy gránit-osztonon fáklya lobogott. Az oldtrál szemben hosszú fekete asztal állott, amelyre egykor a megboldogultakat varatozták fel. Most azonban gonosz arcu, rovas tekintetű vad alakok ülték körül az asztalt és kórusban nótáztak, jobban mondva ordítottak:

— La vendetta, le vendetta, le vendetta! . . . Bosszu, bosszu, bosszu!

Peppino megállt a küszöbön és nevetve sugta kisérlőjének:

— Vampára esküsznek bosszuit!

A terem közepére sietett, évből tört és pisztolyt rántott ki és hársányan így kiáltott:

— Föl bajtársak föl! Itt az új kapitányok! Sorfalat előtte, hadd lássa, hogy milyen biztonságban van közötöttek!

E szavakra elnémult az énekszó, a banditák fölugráltak és némán, egymással szembe állva, fősorakoztak. Törős jobbukat fejük felé összekereztették, miáltal bolthajtás-féle képződött a nyolc bandita karjaiból. Peppino kézenfogja Benedetto és keresztül vezette az ember folyosón. Benedetto szilárd léptekkel haladt át az éjszétó alaguton. Hallott erről a szertartászerű szokásról, amely azt jelképezte, hogy a banditacsapat fegyverét, testével, életével is kész megvédelmezni kapitányát.

(Folytatása következik.)

Közgazdaság.

Valuta piac.

Zürichben adnak:

100 magyar koronáért	0 10%, sv. frankot
100 német márkáért	0 0101 sv. frankot
100 osztrák koronáért	0 0078%, sv. frankot

A devizaközpont utolsó árfolyamai:

Napoleon (pénz)	19000
Márka	0.0990-0.1110
Szokol	155-161
Dinár	55-57
Lei	28-30
Angol font	24150-24750
Dollár	5220-5370
Holland forint	2038-2139
Svájci frank	950-980
Francia frank	352-362
Belga frank	299-309
Lira	258-268
Leva	43-45
Lengyel márka	0 11.40-0.12.60
Osztrák korona	0.0740-0.0770

Terményárak:

Egész héten lanya irányzat, a buza olcsóbbodott.

Tiszavidéki buza	26500 K
Dunánégyesi buza	26250 K
Rozs	18250 K
Takarmány árpa	15500 K
Sörárpa	16500 K
Zab	17500 K
Tengeri	16500 K
Korpa	7600 K
100 kgr.-ként Budapesten.	

Sertésvásár:

Írnyázat lanya volt és a sertés ára olcsóbbodott.

Fiatl könnyű	1370 K
Nehéz	1500 K
Közép	1390 K
Süldő	1270 K

Állatvásár:

Ökör legjobb	1280 K
Ökör közép	820 K
Ökör silány	720 K
Téhen jobb	1040 K
Téhen silány	650 K
Kicsontozni v. m.	420 K
Növendék marha	950 K

Falvédők

gyönyörű szép és új mintákkal darabonként 80 koronáért kaphatók

Nádúrvay

könyv-, papír-, író- és rajzzerkeszkedésében

Gyomán, Endrödi-u.

Bognármesterek

b. tudomására hozom, hogy állandóan kapható kőrifa-talp és küllő, kőrifa és szilfa rönk.

Kovácmesterek és uradalmak

tudomására hozom, hogy állandóan kapható kétszer mosott porosz

k o v á c s s z é n**Grosz Zoltán**

fa- és szénkereskedőnél Gyomán.
Telefon 23.

Golyós csapágyakat **javítok** és raktáron tartok. SPIRAI SÁNDOR Budapest, VI. Sziv-uca 71.

Cigaretta

papírok és hüvelyek,
levélpapírok

legolcsóbban és legnagyobb választékban

Nádudvary M.

könyv és papír üzletében szereshetők be
PAPÍR-SZALVETTÁK
nagy választékban.

GYOMA, Endrőd-ut.

Hirdetéseket felvesz lapunk kiadó-hivatála: Nádudvary Mihály könyvkereskedése Gyomán, Endrőd-ut.

Lakodalmakra, bálakra és egyéb alkalmakra

k ö l o s ö n z ö k :

tálakat, tányérokat, teás és kávécsészeket, boros, vizes, sörös poharakat és üvegeket. Raktáron tartok zománcdényeket valamint nászajándékoknak való legolcsóbb árban.

Italmérők részére előny ár!

Fischer Aladár Gyoma

Endrőd-ut.

Mészáros Mihály

rőfös és divatruháza
Gyoma (Endrőd-ut)

Állandóan nagy választékban kaphatók férfi és női szövetek, gyapju delainok, grenadinok, stb., vászon, schiffon, festő, kanavász, zeffir, inletek, mosó ceigok stb. Összes szabókéllékek legolcsóbb árban.

Sikert fog elérni, ha a

Gyoma-Endrőd Vidéke

hetilapban hirdet.

G y a p j u -

mosást, festést, gyapjufonal-festést vállal, gyapju-szöveteket

fest, dekátál és présel, mos, kallóz, nyír, modern posztógyártással kikészít, az ország első hár-pretura telepe a

Kelenföldi Textilfestő és Gyapjuárulkészítő r.-t.
Budapest.

Iroda: Országház-tár 4. Gyár: Lenke-ut 117.
Telefon: 84—43.

Hölgyek figyelmébe!
Ruhák plüsszérozását és porlakását gyorsan és pontosan készíti TARI JÁNOS Gyoma, Selyem-ut, 40.

ASZTALOSOK!

Slavoniából importált szárás

gőzölt bükk deszka

és palló minden méretben kapható. (Vasúthoz való szállításért költséget nem számítok).

GROSZ ZOLTÁN fakeskedőnél
GYOMA. Telefonszám 23.

Kiadásért és szerkesztésért felelős:
NADUDVARY MIHÁLY.
Főszerkesztő: TIMAR LAJOS.

**Cipész-
munkások**

azonnali belépésre felvételnek
Goldmann Sándor bőr és cipőkereskedésben Mezőtúr.

A gyomai

H A N G Y A

fogasztási szövetkezetben

K O R P A

kapható kilogrammonként
85 koronáért,

főüzletében (Endrőd-ut) és a kisereti kaszinói fióküzletében jó minőségű

asztali bor

literenként 180 K-ért kapható.

A tiszamalom**gőzfürdője**

nyitva van minden pénteken a NŐK részére, minden szombaton és vasárnap délelőtt a FÉRFIAK részére

Férfi és gyermekruhák

az árak folytonos emelkedése dacára

legolcsóbban**Fekete Elek**

férfiszabó üzletében szereshetők be
Gyomán.

GUTMANN-FÉLE GÉPÉSZ-ÖL-TÖNYÖK, mosó és szövetruhák, gyermek-kosztümök nagy választékban kaphatók, vagy mértékszerint megrendelhetők. —

RUHÁT adok vagy készítik BUZÁERT és más terményért. Mindenkiene saját érdeke, hogy minél előbb beszerezze szükséges ruházatát.